

Studieplan

Historisk skjøtsel av vegetasjon

Norges grønne
fagskole *vea*

Høyere yrkesfaglig utdanning

NKR nivå 5.1

10 studiepoeng

Deltidsutdanning – nettbasert med samlinger

Tilsvarende samme emne på utdanningen Historiske gartnerfag

Versjon 4.0.3

Fra Audley End Foto: A.S.Solberg

www.vea-fs.no

Innholdsfortegnelse

DEL 1 – FELLESFAGLIG INFORMASJON	3
INNLEDNING.....	3
Utviklingen av HGF	3
HISTORISK SKJØTSEL AV VEGETASJON – EN UTDANNING MED FOKUS PÅ BÆREKRAFT.....	3
OVERORDNET LÆRINGSUTBYTTE	4
Kunnskaper.....	4
Ferdigheter	4
Generell kompetanse.....	4
OPPTAKSKRAV	5
TITTEL OG GRAD.....	5
INNHOLD I UTDANNINGEN	6
ORGANISERING OG ARBEIDSFORMER.....	6
Læringsplattform.....	7
AVSLUTTENDE VURDERING.....	7
Vurdering	7
Avsluttende oppgave.....	7
Vitnemål	7
Karakterskala	8
INTERNASJONALT.....	8
LITTERATUR OG TEKNISK HJELPEMIDDEL	9
DEL 2 – EMNEBESKRIVELSE.....	9
HISTORISK SKJØTSEL AV VEGETASJON	9
Informasjon om emnet	9
Læringsutbyttebeskrivelser på emne-nivå	9
INNHOLD	10
Tema	10
Innhold i tema	10
ENDRINGSLOGG.....	10

Del 1 – fellesfaglig informasjon

Innledning

Historisk skjøtsel av vegetasjon er en selvstendig, høyere yrkesfaglig utdanning på 10 studiepoeng.

Etter å ha fullført utdanningen *Historisk skjøtsel av vegetasjon*, skal studenten ha kunnskap om skjøtsel og bruk av planter i et historisk perspektiv, kjennskap til lovverk, forvaltning og relevante aktører omkring historiske grøntanlegg, samt kunne utarbeide og gjennomføre en skjøtelsesplan for et historisk grøntanlegg.

Historisk skjøtsel av vegetasjon er en deltidsutdanning fordelt over ett år. Total arbeidsbelastning for deg som student er 332 timer à 45 minutter fordelt over året.

Deler av undervisningen tilbys over nett og det resterende ved fysiske samlinger.

Historisk skjøtsel av vegetasjon – en del av Historiske gartnerfag

Historisk skjøtsel av vegetasjon er, i tillegg til å være en selvstendig utdanning, ett av seks emner på utdanningen *Historiske gartnerfag* (HGF) på 60 studiepoeng. I tillegg til *Historisk skjøtsel av vegetasjon* er dette:

- *Hagekunstens historie*
- *Hagens form og ikonografi*
- *Stein, grus og vann i historiske grøntanlegg*
- *Hageplantenes historie*
- *Restaureringsplan som prosjekt*

Det er tatt hensyn til at studenter skal kunne ta hele HGF-utdanningen ved at samlingene på de ulike mindre utdanningene er lagt til samme uke. Oppstart av tilbudene avhenger av antall deltakere.

Utviklingen av HGF

HGF er utviklet i samarbeid med bransjen for å kvalitetssikre at studiet har nødvendig yrkesrelevans og bransjeforankring. Den faglige innretningen på utdanningen er valgt ut fra et uttalt behov innen fagmiljøet, og en spesiell oppfordring fra Riksantikvaren. Det har i prosessen vært holdt møter med bransjen, som består av kulturminneforvaltningen på ulike nivåer, offentlige og private eiere av slike anlegg, sentrale aktører som jobber i historiske anlegg både innenlands og utenlands, samt nåværende og tidligere studenter på Vea.

Historisk skjøtsel av vegetasjon – en utdanning med fokus på bærekraft

Veia er en miljøfyrtårn-sertifisert fagskole. Dette innebærer at fagskolen bidrar til et mer miljø- og klimavennlig samfunn. Det jobbes opp mot FN sine 17 bærekrafts-mål både i driften av skolen og i undervisningen. Ved å legge vekt på bærekraft i undervisningen, håper Veia å bidra til økt bærekraftstankegang i bransjene og dermed et mer miljø- og klimavennlig Norge.

Ved å gjennomføre denne utdanningen, vil du tilegne deg nødvendig kompetanse til å kunne foreta mer bærekraftige valg i utførelsen av dine arbeidsoppgaver.

Historisk skjøtsel av vegetasjon tar særlig for seg FNs bærekraftsmål 11.4 som omhandler sikring av verdens kultur- og naturarv. Etter endt utdanning vil du ha tilegnet deg kompetanse til å bidra med å oppfylle dette målet spesielt.

Overordnet læringsutbytte

Kunnskaper

- Kandidaten har kunnskap om begreper, metoder og verktøy til bruk innen historisk skjøtsel av plantemateriale.
- Kandidaten kan anvende relevante digitale verktøy og standarder i utarbeidelsen av skjøtselsplaner.
- Kandidaten har kunnskap om relevante antikvariske skjøtsels- og håndverksmiljøer i Norge og Norden.
- Kandidaten kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap via kurs, utdanninger og faglitteratur som tilbys det grønne, antikvariske håndverksmiljøet i Norge.
- Kandidaten forstår, og kan reflektere over, behovet for kompetanse på historisk skjøtsel i arbeidet med å bevare, restaurere og skjøtte den grønne kulturarven.

Ferdigheter

- Kandidaten kan utarbeide en skjøtselsplan og bruke denne i skjøtselen av et historisk anlegg
- Kan anvende faglig kunnskap på skjøtselproblematikk i historiske anlegg
- Kandidaten kan anvende de vanligste relevante verktøy, materialer, teknikker og uttrykksformer som kreves ved skjøtsel av et historisk grøntanlegg.
- Kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for skjøtsel av historiske grøntanlegg
- Kandidaten kan kartlegge en skjøtselssituasjon, identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak

Generell kompetanse

- Kandidaten utviser gjennom grunnholdningen til anlegget og utførelsen av det gartnerfaglige arbeidet, at det skal tas vare på som et kulturminne.
- Kandidaten utviser etterrettelighet i valg av skjøtselmetoder, og utfører arbeidet på en miljøvennlig og ressursmessig forsvarlig måte
- Kandidaten kan bygge relasjoner med fagfeller, oppdragsgiver og nødvendige samarbeidspartnere om skjøtsel av og utvikling av relevante arbeidsmetoder i historiske anlegg.

Opptakskrav

Fagskoleutdanning er høyere yrkesfaglig utdanning og ligger på nivå over videregående opplæring jamfør fagskoleloven §4.

Opptakskrav til studiet er fullført og bestått videregående opplæring jamfør Fagskoleloven §16 og Forskrift om fagskoleutdanning ved Norges grønne fagskole – Vea, med ett av følgende:

- Fagbrev anleggsgartnerfaget
- Fagbrev gartnerfaget
- Fagbrev skogfaget
- Yrkeskompetanse landbruk
- Generell studiekompetanse

I tillegg er **tilsvarende kompetanse fra tidligere utdanningsløp** eller **tilsvarende realkompetanse** opptakskrav på denne utdanningen.

Det gis tilleggspoeng for relevant yrkespraksis etter fagbrev.

Realkompetansevurdering: Søkere som ønsker realkompetansevurdering må ta kontakt med fagskolen for veiledning. Det vises ellers til Forskrift om fagskoleutdanning for Norges grønne fagskole – Vea, kapittel 2 som er å finne på fagskolens hjemmeside.

Betinget opptak: Fagskolen kan ta opp studenter med forbehold dersom det foreligger dokumentasjon på at søkeren vil oppfylle opptakskriteriene (f.eks. fagbrev) før andre semester starter. Se utfyllende informasjon om betinget opptak i Forskrift om fagskoleutdanning for Norges grønne fagskole – Vea Kapittel 2, §2-2.

Lokalt opptak og opptak per utdanning: Det foretas lokalt opptak da utdanningen er mindre enn 30 studiepoeng, jf. Samordna opptaks regelverk. Det må søkes om opptak per utdanning.

Tittel og grad

Utdanningen *Historisk skjøtsel av vegetasjon* fører ikke frem til en egen tittel eller grad.

Ved å gjennomføre og bestå utdanningen Historiske gartnerfag på 60 studiepoeng, oppnås følgende:

- Tittel: Fagskolekandidat Historiske gartnerfag
- Grad: Fagskolegrad Historiske gartnerfag

Se side 3 og avsnittet **Historisk skjøtsel av vegetasjon – en del av Historiske gartnerfag**, for mer informasjon.

Innhold i utdanningen

Emne	Emnekode	Stedbasert undervisning	Nettbasert undervisning	Studentarbeidstimer	Totalt	Studiepoeng
Historisk skjøtsel av vegetasjon	GKG202/3	88	52	192	332	10

Tabell 1

Timene i tabellen er oppgitt i 45-minutters timer.

Stedbasert undervisning krever fysisk oppmøte på oppgitt studiested. Den nettbaserte undervisningen er undervisningsopplegg studenten kan følge hjemmefra, og gis på ulike måter på læringsplattformen.

Det totale antall arbeidstimer på studiet blir 332 timer à 45 minutter. Dette oppfylder NOKUTs krav til minimum arbeidstimer per studiepoeng.

Organisering og arbeidsformer

Utdanningen *Historisk skjøtsel av vegetasjon* har 7 stedbaserte og 6 nettbaserte samlinger, fordelt over ett år. De stedbaserte samlingene er på 1-2 dager og holdes i hovedsak på Veia, av og til med kortere ekskursjoner i nærområdet. To av samlingene er i sin helhet viet studietur i utenlandske anlegg og går over 3-4 dager. Ekstra kostnader til reise og opphold i forbindelse med disse må regnes med.

Samlingene på denne utdanningen er kombinert med samlingen til andre utdanninger relatert til Historiske gartnerfag (HGF), slik at de som ønsker kan gå flere mindre utdanninger samtidig. For eksempel: En samlingsuke starter med to dager undervisning på *Hagens form og ikonografi* og fortsetter med to dager undervisning på *Historisk skjøtsel av vegetasjon* for de som ønsker å ta den utdanningen samtidig. Hver undervisningsuke har individuell timeplan. Undervisningen vil dels foregå i klasserom, dels ved praksis i anlegg, eller ved nettundervisning. Undervisningen kan bestå av forelesninger med interne/eksterne forelesere, gruppearbeid, individuelle oppgaver, befaringer/ekskursjoner og veiledning.

Nettundervisning gis mellom de fysiske samlingene for å ivareta faglig input, dialog, veiledning og fremdrift. Oppgaver og lærestoff blir tilgjengelig i læringsplattformen. Det benyttes både synkrone og asynkrone læringsressurser. Nettmøter og veiledning gis via læringsplattformen. Besvarelser og tester leveres inn og vurderes. Studentene har tilgang til brukerstøtte gjennom hele utdanningen.

For å følge den nettsøttede undervisningen og gjennomføre innlevering av obligatoriske oppgaver, forutsettes det at studenten har grunnleggende ikt-kunnskaper, herunder kjennskap til et tekstbehandlingsprogram. Studentene får tilgang til nødvendige digitale opplæringsressurser for bruk av læringsplattform og oppgaveskriving i forkant av studiestart.

Læringsplattform

Fagskolen benytter Teams til å formidle informasjon, som digitalt læremiddel, for å administrere innleveringer, gjennomføre nett-tester og annet.

Responstid og tilbakemeldinger:

- Gjeldende responstid er 48 timer
- Tidspunkt lærer ikke er tilgjengelig for respons, tydeliggjøres for studentene ved studiestart.
- Frist for vurdering og tilbakemelding på større oppgaver er 3 uker
- Mindre øvingsoppgaver: Avhengig av omfang, men kortere enn tre uker

Avsluttende vurdering

Vurdering

Formålet med vurdering er å vise i hvilken grad studenten har nådd læringsutbyttet. Ved vurderingen legges læringsutbyttebeskrivelsene til grunn, slik de er fastsatt i studieplanen.

Avsluttende oppgave

Det gis en avsluttende skriftlig oppgave som vurderes med karakterskalaen A-F. Oppgaven gis tidlig i første semester. Det gis veiledning underveis etter avtale med faglærer. Den avsluttende oppgaven sensureres av interne sensorer.

Vitnemål

Ved utstedelse av vitnemål vil følgende opplysninger bli gitt

- Fagskolen og utdanningens navn
- Dato for utstedelse
- Kandidatens navn og fødselsnummer
- Utdanningens tittel
- Beskrivelse av karaktersystemet
- Utdanningens emne med karakter på avsluttende oppgave
- Overordnet læringsutbytte for utdanningen
- NKR¹-nivå 5.1
- Antall studiepoeng

¹ Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Karakterskala

Det brukes bokstavkarakterer på eksamen. Til grunn for karakterfastsetting vises til generelle, kvalitative beskrivelser fastsatt av Universitets- og høyskolerådet 6. august 2004, revidert 23.juni 2011.

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Tabell 2

Internasjonalt

Et av Veas overordnede mål er å ha faglig utviklende samarbeid med nasjonale og internasjonale miljøer. Vea er tilknyttet flere spennende europeisk nettverk som samarbeider om prosjekt- og mobilitetsaktiviteter. Dette er aktiviteter som både studenter og lærere opplever som en berikelse for læringsmiljøet. I tillegg er det en unik mulighet for å knytte til seg internasjonale kontakter.

Sammen med Gunnebo Slott och Trädgårdar i Sverige, har Vea tatt initiativ til større Erasmus+ prosjekter innen vern av den grønne kulturarven, og har med det bygd opp et internasjonalt nettverk skreddersydd for Historiske gartnerfag.

I det treårige prosjektet Craft Skills for Garden Conservation (CSGC) skal det jobbes for å etablere skarpe internasjonale håndverksmiljøer innen hagevern. Kartlegging av spisskompetansen, posisjonering av hagevern på lik linje med bygningsvern og dokumentasjon av beste praksis innen dette feltet er noen av målene med prosjektet. CSGC vil blant annet gi deg mulighet for faglig utvikling gjennom deltakelse på workshops som omhandler emner fra denne studieplanen.

Litteratur og teknisk hjelpemiddel

Litteraturliste blir lagt ut på læringsplattformen før oppstart. Litteratur bør ikke kjøpes inn før studiestart.

Utdanningen vektlegger at studentene selv kan hente fagstoff gjennom bruk av biblioteksdata-baser, tidsskrifter, på internett og i fagbøker. Studentene må disponere egen bærbar PC.

Del 2 – emnebeskrivelse

Historisk skjøtsel av vegetasjon

Informasjon om emnet	
Emnekode	GKG 202/3
Omfang	Undervisningstimer: 140 Studiearbeidstimer: 192
Antall studiepoeng	10
Undervisningsform og læringsaktiviteter	Klasseromsundervisning, nettundervisning, befaringer og ekskursjoner.
Vurdering	Det gjennomføres avsluttende prøve i emnet som vurderes av intern sensor.

Tabell 3

Læringsutbyttebeskrivelser på emne-nivå

Kunnskap | Kandidaten:

1. har kunnskaper om ulike planters bruksområder og krav til stell og skjøtsel under ulike klimatiske forhold (1,4,5)
2. har kunnskap om prinsipper for antikvarisk skjøtsel av grønne anlegg (1-5)
3. har kunnskap om relevante digitale verktøy og standarder for bruk i grøntanlegg og kan anvende dem i utarbeidelse av drift- og skjøtelsplaner. (5)
4. kjenner til fagmiljøer innen antikvariske skjøtselmetoder i Norge og Norden (2,3,4)
5. kan oppdatere sin gartnerfaglige kunnskap via faglitteratur, kurs og utdanninger (1-5)
6. forstår betydningen av å velge riktig skjøtselmetode for å oppnå et autentisk uttrykk (1-5)

Ferdigheter | Kandidaten:

7. kan vurdere historiske og moderne metoder opp mot hverandre og legge fram ulike forslag til skjøtselstiltak. (1-5)
8. kan utføre vanlige former for antikvarisk gartnerhåndverk for skjøtsel i historiske grøntanlegg (1-4)
9. kan søke opp og oppdatere seg på fagstoff som er relevant for historisk skjøtsel av grøntanlegg
10. kan utarbeide skjøtelsplaner for historiske grøntanlegg

Generell kompetanse | Kandidaten:

11. har forståelse for betydningen av å anvende antikvariske metoder og teknikker i skjøtsel av anlegg med kulturhistoriske verdier (1-4)
12. Kan utøve praktisk kulturminnevern gjennom sitt antikvariske gartnerhåndverk. (1-4)
13. Kan bygge relasjoner med kollegaer i gartnerbransjen om skjøtsel av historiske grøntanlegg (1-4)

Tabell 4

Innhold

Tema	Innhold i tema
1. Jord og kompost	<ul style="list-style-type: none">• kompostering i historisk perspektiv.• Ulik jord til ulike formål
2. Beskjæring av trær og hekk i ulike historiske perioder	<ul style="list-style-type: none">• oppbyggingsbeskjæring og vedlikeholdsbeskjæring av ulike typer formet og fri vegetasjon.• Material- og verktøykunnskap
3. Skjøtsel av eng og plen i ulike historiske perioder	<ul style="list-style-type: none">• Grasvekster i ulike type anlegg og sammensetninger• Material- og verktøykunnskap
4. Skjøtsel av bed i ulike historiske perioder	<ul style="list-style-type: none">• Ulike typer av bed med varierende beplantning og stil• Material- og verktøykunnskap
5. Skjøtelsplaner	<ul style="list-style-type: none">• med vekt på anleggets vegetasjon

Tabell 5

Endringslogg

Dato	Endringsbeskrivelse	Produsent	Versjon
22.04.2017	Versjon klar for høring	Ingeborg Sørheim Britta From	0.9.0
31.05.2017	Versjon klar for sakkyndig komité	Ingeborg Sørheim	0.9.1
25.09.2017	Versjon klar for godkjenning i fagskolestyret	Ingeborg Sørheim Anne Bakken	0.9.2
05.10.2017	Versjon godkjent av fagskolestyret	Ingeborg Sørheim Anne Bakken	1.0.0
08.12.17	Godkjent studieplan med forside	Ingeborg Sørheim Anne Bakken	1.0.1
09.03.2018	Endret emnekoder	Anne Bakken	1.0.2
09.04.2018	Endret litteraturlista	Anne Bakken	1.0.3
27.06.18	Endret fra fagskolepoeng til studiepoeng. Nummerert emne-LUB	Anne Bakken	2.0.0
25.04.19	Revidert informasjon om arbeidskrav, opptak ved forbehold samt realkompetansekrav. Lagt inn litteraturliste for 2019	Anne Bakken	2.0.1
28.05.19	Lagt inn tekst om bærekraft	Marit Myrstad Ingeborg Sørheim Anne Bakken	2.0.2

12.06.19	Endret tekst om nettbasert undervisning	Anne Bakken	2.0.3
19.12.19	Endret noen emnelub og utvidet emnet tekniske fag under modul II antikvarisk drift og skjøtsel.	Ingeborg Sørheim	3.0.0
03.02.20	Justert noen emnelub i tekniske fag	Ingeborg Sørheim	3.0.1
10.01.20	Revidert henvisninger til fagskolelov og ny lokal forskrift	Anne Bakken	3.0.2
10.03.20	Justert realkompetanseinfo fra praktisk til teoretisk prøve	Anne Bakken	3.0.3
18.05.20	Revidert informasjon om realkompetansevurdering og litteraturliste	Anne Bakken	3.0.4
25.06.20	Revidert emnelub 7 og 8 under historiefag på modulen «antikvarisk..»	Anne Bakken	3.0.5
21.08.20	Revidert tekst om vurdering av arbeidskrav	Anne Bakken	3.0.6
06.01.21	Oppdatert jamfør lov og forskrift	Anne Bakken	3.0.7
15.03.21	Justert fagkode for teknisk fag på AS til GKT203/2	Anne Bakken	3.0.8
26.08.21	Revidert vurderingsordningen jamfør føringer fra NOKUT.	Anne Bakken	3.1.0
10.12.21	Revidering av forsiden ved grafisk designer Sonja Lønnum	Sonja Lønnum	3.1.2
10.12.21	Revidert inn tre nye overordnet lub, justert enkelte emnelub og endret tittel. Behandlet og godkjent av fagskolestyret. Endret tekst om internasjonalt.	Ingeborg Sørheim	3.2.0
16.03.22	Emnekoder endret av studieadministrasjonen	Anne Bakken	3.3.0
05.09.22	Justering av eksamensorganiseringen	Lærerteamet, Anne Bakken	3.4.0
01.12.2022	Fagskolestyret vedtatt endret opptakskrav; revidert inn.	Anne Bakken	3.5.0
19.01.23	Lagt til opptakskravet Fagbrev landbruk (prøveordning)	Anne Bakken	3.6.0
05.10.23	Revidering iht ny organisering av HGF – mindre studiepoenggivende enheter	Sørheim, Lier, Solberg	4.0.0
01.03.24	Klargjøring for behandling i VLG	Solberg	4.0.1
12.04.24 29.05.24	Studieplan til godkjenning i VLG Godkjent i VLG	Sørheim, Lier, Solberg	4.0.2
27.11.24	Endret opptakskrav jf. endringer i utdanningsprogrammene på vg-nivå.	Anne Stine Solberg	4.0.3

NOKUT² godkjente Veia som tilbyder av studier innen fagområdet Grønne design- og miljøfag våren 2012. Denne akkrediteringen gjør at Veia kan opprette og revidere studier ved å følge fagskolens godkjente rutinebeskrivelse for dette innenfor det nevnte fagområdet.

Det er ikke mulig å søke om lån og stipend i Lånekassen i forbindelse med denne utdanningen.

Studieplanen er gjeldende for studenter som starter på studiet fra våren 2025.

² Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen

Norges grønne fagskole – Veia
Moelv, april 2024